

felagnum, burtursæð frá ilögulátekum í vanligan mun. Kortini hefur hvørt ár verið eitt stórra ella minni roknskaparligt yvirskot.

Steðgaðu ekki ávisum hjólum

Kröfni til landskassan vaksa ekki seinni enn inn-tökurnar, heldur tvörtur i-móti, men sitandi sam-gonga hefur roynt at ganga hesum á mót i-soleiðis, at samfelagið í öll-um tess liðum skilabest fekk nöktað ávisan part av sínum törv, heldur enn at lurtað bleiv eftir teim røddum, sum talaðu um at steðga ávisum samfelags-hjólum ella ávisum út-byggingum, tí hesar rødd-ir fjáلتurkotnar mettu, at vinnan ekki kom at standa undir broytingunum, men törvaði ilögupeningin til beinleiðis forbrúk.

Síðan vit av álvara fóru undir at útbyggja landið við vegum, havnum, skúl-um og øllum tí, sum krevst í einum nútímans samfelag og hartil at byggja upp ein effektivan veiðiflota, hefur lögting-ið veitt tí til einahvørja tíð sitandi landsstýri av-markaðar lániheimildir til fremjan av tilikum ilög-um. Mong av hesum lán-um eru fult afturgoldin ella komin niður á heilt smáar upphæddir.

Útbyggingar — ekki forbrúk

Sitandi landsstýri hefur nýtt slíkar heimildir og eru lánini bert nýtt til út-byggingar og ekki til for-brúk. Flestu teirra eru í fremmandum gjaldoyra uttan ríkisveðhald og eru sostatt prógv fyri, at álít-ið til gjaldföri okkara fæ-royinga er styrkt uttan-lands. Lánini eru av figg-jarfrøðingum mett lagalig at vera til rentu og av-dráttartíð, og har, aftur-gjaldingin fellur aftaná á-ávist avdráttarfrítt áramál, hefur landskassin sett av árliga partin, soleiðis at peningurin er tøkur á aft-urgjaldingardegnum.

Talað hefur verið um hesi mongu lán sum eitt ómegdartekin, men kann vera sagt frá, at meðan samlaðu lán landskassans 31.3.1970 vóru 60 mió. kr. vóru tey 31.3.1975 154 mió. kr. og 31.3. 1978 komin uppá 223 mió. kr., so hóast mong lán hefur afturgjaldingin verið í lagi.

Kapitalfátækt land ha-va Føroyar verið og mangt vinnutíðakið er óivað darvað av hesum gjøgnum tíðirnar, men síðan vit fóru at reka nú-tímans búskaparpolitikk við lántøkum, tá slíkt er skilagott, hava vit íva-leyst við hesum tilfærða peningi medvirkað til, at

lánistovnar og landið sjálvt hava kunnað økt lánsvirksemið til framleið-sluútbýggingar.

Prisvøksturin 18 pst

Prisvøksturin var aftur seinasta ár í sámuligari legu og er prishækkingin í trý ára skeiðinum 1. juli 1975 til 30. juni 1978 sløk 19%, og er hetta lægri enn í flestu vestanlondum.

Við tí økta virksemi, sum ár um ár ger seg galdandi, nú stórra rá-vørunøgd skal viðgerast, er gott útlit fyri, at lands-kassin framyvir fer at hava orku til at nökta törvin á fleiri og fleiri samfelagsøkjum, og eisini at stuðla til umleggingar og laða uppi har lið koma á garðin, men krav sam-felagsins má framvegis vera, at tey, sum hava fingið í hendi at umsita felagsskapu virðini, eru fús at ganga gøtuna viðari fram, og ekki lata ormin ringja seg um gullið, teim var lítið í hendi.

Kunnu stórt sæð verða nøgdir við veiðumøguleikarnar

Veiðumøguleikarnar hjá flota okkara í 1977 kunnu vit stórt sæð vera nøgd við, hóast okkurt bak-kastið kom fyri, so sum at garnaskipini ekki sluppu til Grønlands.

Eisini í 1978 hava møguleikarnir verið so mikið góðir, at heildar-veiðan fyrra hálvár togar upp imóti 170.000 tons sum er umleið 10.000 tons meira enn fyrra hálvár í fjør ella nærum tað sama sum ársvæðan var fyrst í sjevtiárunum.

Garnaskipini eru øll far-in í aðra vinnu og eiga saman við tí parti av id-naðarflotanum, sum hefur lagt um til fiskiskaveiðu munandi part í tí vøkstri, verið hefur á okkara grunnnum. Hesi skip og nýggju trolarnir tykkast at hava hampuliga úrtøku undir Føroyum og serliga munar veiða teirra í upsa-stovninum væl at veita virkum okkara meira rá-vøru.

Ikki gott ár

Rakstrarúrslitini í 1977 sýna, at hjá meginpart-inum av linuflotanum á langfaraveiði royndist á-ið ekki gott orsakað av veiðubanninum í Grøn-landi, kortini fingi stórra skipini, sum royndu á Flemish Cap væl burtur-úr. Ísfiskalinubátarnir eru framvegis í trongstöðu, meðan saltfiska- og flaka-trolarnir høvdu eitt gott ár við stórra avlopi til rentur, avdrátt og fyri-sæti enn árið fyri.

Eisini nótaskipini og

Framleiðsluorka til viðgerð av 1000—1500 tons um av idnaðarfiski dagliga má byggjast beinanvegin. Durid liggur her fullfermd á Fuglafirði

frystiskipini á hemara- og svartkalvaveiðu høvdu eitt gott ár við frægari úr-slitum enn áður.

Feskiskatrolarnir og idnaðarskipini fingi um-leið somu úrtøku í 1977 sum í 1976, meðan rækju-skipini høvdu eitt framúr-gott ár við stórum møgu-leikum fyri at fremja eina munagóða konsolidering.

Betur við útróðrarflotanum

Útróðrarflotin sum heild fekk meira burturúr í 1977, bæði til bátar og manning.

Manningpartarnir innan nærum allar veiðu-hættir lógu í 1977 nakað hægri enn árið fyri og sambært uppgerð Føroya Fiskimannafelags var hækkingin í inntøkum pr. dag í onkrum færi 50%.

Tað er framvegis fesk-fiskalinuflotin, sum liggur ov lægt bæði tá hugsað er um úrtøku til manning og eigarar, og idnaðarskipini hava ilt við at fáa endar-nar at røkka saman, hóast hýrurnar við hesum flota eru heldur frægari.

Ikki øll skipasløg, eisini slík, sum vit hava avgjørt fyri neyðini, hava sostatt havt tað líka lætt figgjar-liga, sjálvt um tey ekki hava havt undir málindiga fiskiskap, men útreiðslur av ymiskum slag havi verið stóðugt vaksandi í hægri mun enn inntøkurnar, og hefur hetta serliga gjørt seg galdandi fyri okkara linubátar, sum hava átt ein stóran part av

fiskiskapinum við Ísland og undir Føroyum. Landsstýrið hefur roynt at komið hesum veiðihátti til hjálpar á ymsan hátt, m.a. stuðlað umlegging til meira mekaniseraða drift, og harumframt legði landsstýrið í vár uppskot fyri tingið um eina agn-miðstöð, sum skal skapa møguleikar at útvega bí-ligt agn.

Umskipað stuðuls-veitingarnar

Sum ávíst bleiv í fjør og árinu frammanundan, er tað framvegis törvur á at fáa umskipað stuðulsveit-ingarnar, so tær ekki virka eins »generelt« og nú, men at veiðuhættir, sum mugu varðveitast, skulu fiski-møguleikar varðveitast, fáa munabetri stuðul enn nú, meðan avmarkað verður innan veiðuhættir har veruliga talan er um góða inntøku. Linuflotan og idnaðarflotan er enn skilagott at varðveita, serliga tí talan er um munandi rávørugrundar-lag hjá fiskaidnaði okk-ara.

Fiskivinnan sum heild var stødd í ógvuliga trongum umstøðum, tá hetta landsstýrið tók við, og longu fyrsta figgjarárið var stuðulin til fiskivinn-una hækkaður við einum 400%, til umleið 52 milj. kr.

Ráfiskagrunnurin 35 mill. kr.

Harav hefur stuðulin til

feskiskaveiðuna gjøgnum ráfiskagrunnin og studn-ingsskipanina seinastu ár-ini ligið uppá nakrar og 20 milj. kr. um árið, meðan sami studningur í figgjar-árinum 1974/75 var um-leið 8—9 milj. kr. Við teim vikjandi dollarkursum, ið hava verið í ár, hefur rá-fiskaprisurin, sum síðani 1975 hefur verið vaks-andi, og sum seint í 1977 lá rættuliga høgt, verið fyri einum falli. Hetta fall hefur landsstýrið roynt at bót um við at leggja upp-skot fyri tingið nú um eina eykailøgu í ráfiskagrunnin uppá 10 milj. kr., soleiðis at stuðulin til ráfiska-grunnin í hesum figgjarári kemur uppá uml. 35 milj. kr., og til prisiskoyti verður upphæddin í ár umleið 14 milj. kr., so samanlagt togar stuðulin til fesk-fiskaveiðuna í hesum figgjarári upp imóti 50 milj. kr.

Ivasamt við kraftblokkas-kipunum

Tað er ivasamt um kraft-blokkaflothin í 1978 fær eins góð úrslit sum í 1977. Higartil hefur árið roynt soltnari, og veldst nú um, hvussu sáttmálarnir um 44.000 tons av makreli og 30.000 tons av brislingi koma at roynast, og um vit kunnu nýta nakað av teim 30.000 tonsnum av summarlodnu í Barents-havinum, lodnuna í Eyst-urgørnlandi og svartkjaft-inum í Dohrn banka.

Høvdu vit betri mót-tøkuumstøður fyri idnað-arfisk og var longri komið áleiðis við svartkjafta-kanningunum í matvøru-idnaðinum, hevði hesin

floti og idnaðarflotin fing-ið munandi meira burtur-úr fyrra hálvár.

Viðgerð av idnaðarfiski

Tað stendur longu greitt, at framleiðsluorka til við-gerð av 1000—1500 tons-um av idnaðarfiski dag-liga má byggjast beinan-vegin. Kanningarnar, sum landsstýrið hefur sett í gongd á øðrum ári um hvussu, á hvønn hátt, tað er gjørligt at fáa svart-kjaft til beinleiðis mat-vøruframleiðslu, mugu fremjast so skjótt til ber, og støða má takast til, í hvønn mun tey stóru kraftblokkaskipini skulu útbyggjast til at lasta eini 300—500 tons meira hvørt teirra o.s.fr.

Landsstýrið fer í næst-um saman við nevndunum fyri feløginu nótaskip og idnaðarskip at seta ar-beiðsbók at leggja hesar spurningar greiðar, og spurningar, um viðvikja framtíðar veiðumøguleik-unum hjá hesum portum av vinnuni.

Rækjuflotin tykist fáa góð úrslit í ár eisini, men mugu »alternativu« møguleikarnir í Eystur-grønlandi, Barents-ha-vinum og við Canada ro-ast við tað fyrsta.

Líta meira á landleiðina

Tað er líkt til, at vit sum frá liður meira og meira koma at dúva uppá tað, sum okkara landleið kann geva, í fyrstu syftu tað, sum vit kunnu veiða sjálvir, og í aðru syftu tað, sum vit kunnu lata